

SNU (Stans-Negativ-Utvikling i ungdomsmiljøet)

Prosjektrapport

November 2017 – april 2019

En vellykket SNU-operasjon

Kristiansand kommune har (som en rekke andre storbyer) de senere årene hatt en svært negativ utvikling med vold, trusler og aggressiv adferd i deler av ungdomsmiljøet. SNU-prosjektet som nylig er avsluttet, har hatt en sterk bremseeffekt i denne utviklingen.

I november 2017 ble det besluttet på øverste nivå i kommunen, politi og fylkeskommune å igangsette et omfattende arbeid med å snu den negative utviklingen i byen. Innsatsen har vært prosjektorganisert og fått navnet SNU (Stans-Negativ-Utvikling). Prosjektet har pågått fra november 2017 til april 2019.

Etter nesten 1,5 år har SNU-prosjektet oppnådd målet om å stanse den negative utviklingen. Allerede sommeren/høsten 2018 kunne man registrere en nedgang i vold og trusler i Kristiansand sentrum. I følge [Tendrapporten 2018](#), som presenteres årlig er ungdomskriminaliteten i Kristiansand gått kraftig ned.

Denne sluttrapporten er en sammenstilling av alle aktivitetene som er igangsatt i SNU-prosjektet. I tillegg gir den en kort innføring i hvordan innsatsen har vært organisert og hvilke grep som er blitt gjort i prosjektet.

Kristiansand kommune, september 2019

Johanne Benitez Nilsen (Prosjektleder)

Kristiansand kommune

Ole Hørtemo

Politistasjonssjef

Arly Hauge

Utdanningssjef

Bakgrunn

Etter mange år med nedgang i ungdomskriminaliteten registrerte politi og kommune en endring i kriminalitetsbilde våren 2016. Kommunen opplevde en vår og høst med tiltagende uro i ungdomsmiljøet. Desember 2016 ble byen rammet av en alvorlig hendelse hvor en ungdom begikk et dobbeltdrap på Lund. Eftervirkningene etter dobbelt drapet var med på å forsterke en negativ trend i miljøet med økt kriminalitet og grovere voldsbruk. I formannskapsmøtet januar 2017 beskrev forebyggende politi, kriminalitetsforebyggende team og ungdomstjenesten i kommunen, en svært bekymringsfull utvikling i deler av ungdomsmiljøet i Kristiansand. Det ble beskrevet bekymring knyttet til 60 – 80 ungdommer, hvorav 10 – 15 opplevdes som mest utfordrende. Ungdomsmiljøet ble i formannskapsmøte beskrevet med følgende kjennetegn ([Formannskapssak april 2017](#)):

- *Sårbare ungdom treffer hverandre på tvers av bydeler*
- *Sliter psykisk, strever på skolen, ingenting faste organiserte aktiviteter på fritiden*
- *Sprenger grenser, vil ikke høre på foreldrene, venner betyr ALT*
- *Alkohol og hasj, stjeling*
- *Samlingsted i Kvadraturen og i enkelte bydeler*
- *Foreldre strever med å ha kontroll og sette grenser*
- *Et flyktig ungdomsmiljø, hovedsakelig gutter som dominerer negativt i Kvadraturen, Lund og Grim. Noen er norske, men flest fra andre land*
- *Miljøet spiller på frykt, truer og utøver vold*
- *Flere ungdommer er redd dem*
- *Sterk kultur i det generelle ungdomsmiljøet for ikke å sladre/ tyste*

Frem mot 2018 økte voldsbruken kraftig i omfang og alvorlighetsgrad. Det ble videre registrert en markant økning i arrangerte slåsskamper hvor det ble utøvd grov vold. Noen ble tvunget til å delta i slåsskamp. Kampene ble varslet i sosiale medier og fant ofte sted i skoletiden med mange tilskuere. Utfordringer knyttet til ungdomsmiljøet var ikke kun et Kristiansands fenomen. Ungdommene kom fra hele regionen og samlet seg i et miljø ved Kvadraturen og opptrådte truende i bybildet. De spilte på frykt, truet og utøvede vold både mot publikum, ungdommer og offentlig tjenestemenn. En rekke av ungdommene som ble knyttet til miljøet var plassert på barnevernsinstitusjoner i regionen. Ungdommer fra hele landet ble plassert i de ulike barnevernsinstitusjoner i regionen ettersom Agder har en stor overrepresentasjon av institusjonsplasser. Sammenkoblingen mellom lokale utfordrende ungdom i Kristiansand, ungdom fra andre omkringliggende kommuner og ungdom boende

på barnevernsinstitusjon i regionen (plassert fra hele landet) utgjorde et stort press ved Kristiansand sentrum og sentrumsskolene ved de videregående opplæring. ([Trendrapport 2017](#)).

(Faksimile fra Fædrelandsvennen og NRK Sørlandet 2016/2017/2018 – om utfordringsbildet i Kristiansand)

Mandat

November 2017 deltok kriminalitetsforebyggende koordinator i Kristiansand kommune, politistasjonssjefen i Kristiansand og utdanningssjefen i Vest-Agder fylkeskommune på et møte med rådmannen og kommunens direktører (RLG – rådmannens ledergruppe). Hensikten med møtet var å informere RLG om den bekymringsfulle utviklingen som hadde pågått over tid i Kristiansand og som så ut til å tilta ytterligere. RLG så svært alvorlig på bekymringen og besluttet i møtet at kriminalitetsforebyggende koordinator skulle gis et mandat til å lede en forsterket innsats på tvers av forvaltningene i tett samarbeid utdanningssjefen og politistasjonssjefen. RLG besluttet videre at kriminalitetsforebyggende koordinator skulle kunne trekke på ressursene i HS-sektor og oppvekstsektor eventuelt kultur og teknisk sektor. (jmf. infobrev til ansatte desember 2017)

<https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/styrker-samarbeid-og-innsats-mot-vold/>

Organisering av arbeidet

Utfordringsbildet var uoversiktlig, komplekst og til dels kaotisk. Det var derfor innledningsvis viktig å gjennomføre en analyse av situasjonen i samarbeid med ulike kommunale tjenester, skoler og politiet; *hva var utfordringen, hvor og når skjedde det, hva var mulig årsaksforklaringer, hvem var involvert og hvordan kom utfordringen til syne.* Med bakgrunn i denne analysen ble utpekt fem problemområder:

- Vold og trusler i sentrum
- Vold og trusler i skolegården (arrangerte slåsskamper)
- Vold og trusler begått av ungdom på barneverninstitusjon
- Vold og trusler begått av ungdom fra omkringliggende kommuner
- Vold og trusler begått av ungdom fra Kristiansand

For å sikre en best mulig struktur og ledelse i arbeidet ble innsatsen organisert som et prosjekt og gitt navnet SNU (Stans Negativ Utvikling). Målet var å stoppe utvikling knyttet til tiltakende bruk av vold og trusler i og fra ungdomsmiljøet – i byen. De fem definerte problemområdene dannet grunnlaget for prosjektorganiseringen. Problemområdene griper i hverandre og må sees i sammenheng.

Prosjektet har vært organisert med arbeidsgrupper, koordineringsgrupper og styringsgruppe. Det har videre vært inndelt i et utøvende-, et koordinerende- og et forankringsnivå. Kriminalitetsforebyggende koordinator har vært prosjektleder og inngått i et overordnet koordineringsteam i samarbeid med utdanningssjefen og politistasjonssjefen. På denne måten har det vært sikret en god styring i prosjektet.

Den formelle styringsgruppen i prosjektet var RLG som var oppdragsgiver. Det har vært halvårige møter med RLG. Prosjektet ble avsluttet etter vedtak fra RLG 19.mars 2019.

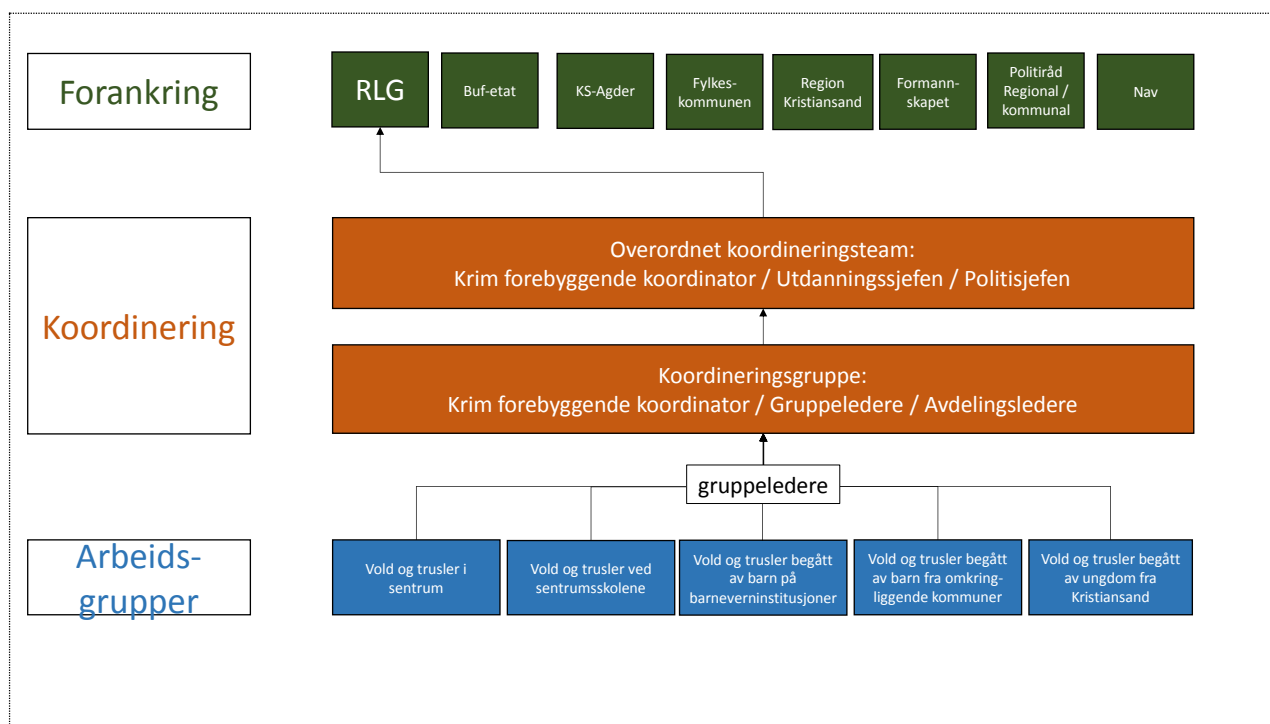
Hver av de fem definerte problemområdene er blitt organisert som tematiske arbeidsgrupper og ledet av ressurspersoner som allerede hadde en dedikert rolle i det forebyggende arbeidet.

Gruppeledere har møttes jevnlig for å samkjøre aktiviteten og rapportert til overordnet koordineringsteam. Tiltak og aktivitet som er koordinert i disse gruppene er samlet i en oversikt vedlagt og inndelt etter problemområdene.

- Vold og trusler i sentrum – ledet av Heidi Handeland ved ungdomstjenesten i Kristiansand kommune
Følgende aktører har deltatt: *Miljøverten, Ungdomslos, leder av feltteam, Blå-kors, KUP (Kirkens ungdoms prosjekt), miljøarbeider på biblioteket, A-larm, Røde kors, EM-bolig og dedikerte forebyggere i politiet*

- Vold og trusler ved sentrumsskolene – ledet av avdelingsleder Gunn Wettrhus på Tangen videregående skole og avdelingsleder Cecilie Gitmark ved Kvadraturen videregående skole
Følgende aktører har deltatt: Forebyggere og miljøverter på skolene, rådgivere, helsesøstre, avdelingsledere på tvers av *Tangen, Kvadraturen og KKG*.
- Vold og trusler begått av barn på barneverninstitusjoner– ledet av Kari Berg ved Bufetat Sør.
Følgende aktører har deltatt: *barneverninstitusjoner i Agder (privat og offentlig), fylkesmannen i Vest-Agder, SLT- Lillesand og Kristiansand, barneverntjenesten i Kristiansand, EM-bolig, BUF-etat, fagleder for kriminalitetsforebygging og politikontakt i Kristiansand.*
- Vold og trusler begått av barn fra omkringliggende kommuner – ledet av Lise Haavemoen ved Lillesand kommune (SLT)
Følgende aktører har deltatt: *Politikontakter og SLT-koordinatorer i de største byene i Agder (Arendal, Grimstad, Lillesand, Kristiansand og Mandal kommune), Bufetat sør, og fagleder for kriminalitetsforebygging i Agder politidistrikt.*
- Vold og trusler begått av ungdom fra Kristiansand – ledet av Karin Berthelsen ved Kriminalitetsforebyggende team i Kristiansand
Følgende aktører har deltatt: *Miljøverten, barnevernet, miljøterapeuter i grunnskolen, GPS (Grunnskolen pedagogiske støtteenhet), Muslimsk union ungdomsforening, dedikerte forebyggere fra Kristiansand politi, kriminalitetsforebyggende team, EM-bolig, KUP (Kirkens Ungdomsprosjekt)*

Figur 1 Organisasjonskart over prosjektorganiseringen

Problemområdene er overlappende og går i hverandre. De to første problemområdene omhandler steder hvor vold og trusler skjer, mens de tre øvrige problemområdene omhandler hvor ungdommene er bosatt i regionen. Noen av aktører i prosjektet har deltatt i flere grupper. For å sikre en god koordinering og samkjøring av tiltakene har gruppelederne for hvert problemområdet hatt jevnlig møter i en koordineringsgruppe sammen med sentrale avdelingsledere i NAV, helse og sosialektoren, skole, kultursektoren barneverntjenesten og Politi. Her har også prosjektleder deltatt for å sikre informasjonsflyt i prosjektet og link til overordnet koordineringsteam.

SNU-prosjektet har involvert bredt. Det har derfor vært viktig å skape legitimitet for den jobben som er gjort i følgende overordnede styringsorganer (forankringsnivået):

- ✓ RLG (oppdragsgiver)
- ✓ Politiske utvalg i Kristiansand (Formannskapet, HS-styret, Oppvekststyret)
- ✓ RMU i KS-Agder (Rådmannsutvalget i KS-Agder)
- ✓ Fylkesmøte KS-Agder (Ordførere/politiske ledere i KS-Agder)
- ✓ Politiråd (Politiledelse og politisk/administrativ ledelse i Kristiansand kommune)
- ✓ Regionalt politiråd (Politiledelse, politisk/administrativ ledelse i Region Kristiansand)
- ✓ RMU i Region Kristiansand (Rådmannsutvalget)
- ✓ Fylkeskommunen (politisk og administrativ ledelse)
- ✓ Bufetat (Barne- unge og familieetaten v/regionskontoret)
- ✓ NAV-Kristiansand (ledelsen)

Viktige prinsipper

SNU-prosjektet har bygget på etablerte samarbeidsstrukturer og eksisterende tiltak/metoder som allerede er forankret og nedfelt i kommunens overordnede [kriminalitetsforebyggende plan](#). Det har involvert eksempelvis kjernegrupper, tverretattlig samarbeid på individnivå, «torsdagsmøter» (politiets ukentlige møter med tiltaksfokus), samarbeid med skolene og alternative straffereaksjoner. Det betyr at prosjektet ikke har vært organisert som en parallell organisasjon ved siden av de etablerte tjenestene, men snarere integrert i de ordinære strukturene. Prosjektet har bygget på prinsipper om at enheter og aktører som allerede i dag har en rolle i det utøvende ledd også er de som har ansvar i SNU-prosjektet. Metoder, tiltak og virkemidler som tas i bruk overfor ungdommer i det daglige er også det som har vært tatt i bruk i SNU-prosjektet.

SNU-prosjektet har fulgt følgende grunnprinsipper for arbeidet:

- Ansvar, arbeidet forholder seg til ledere i linjen som i dag har et ansvar for tiltak på kort og lang sikt
- Likhet, arbeidet forholder seg til tiltak og modeller som er like det vi vet virker og som er kjent blant de som er involverte
- Nærhet, innsatsen gjennomføres i samarbeid og nærhet til der utfordringene finnes
- Samvirke mellom aktørene gjøres etter disse prinsippene. Koordineringsteamet bidrar til å få samordnet dette arbeidet.

Prinsippene er hentet fra krise- og beredskapsfeltet. Prinsippene har vist seg å være viktige for å utføre en god og effektiv koordinering og samordningen av innsatsen i SNU-prosjektet. Det betyr at SNU-prosjektet i mest mulig grad har vært en del av den daglige organisasjonen og ansvaret følger linjen og tjenestevei.

Koordinert innsats

Prosjektet har gått ut på å forsterke innsatsen på tvers av fagmiljøer, forvaltningsnivåer og kommunegrenser. Prosjektet har vektlagt å mobilisere bredt både i egen kommune, nabokommuner, politi, fylkeskommune, Bufetat og en rekke andre offentlige aktører, i tillegg til å mobilisere privat næringsliv, frivillige lag og foreninger, minoritetsmiljøer, lokalbefolkning og ungdommer selv til aktivt bidra med å snu utviklingen. Målet har vært å få alle ressursene i lokalsamfunnet til å dra i samme retning.

Prosjektledelsen har vektlagt en tydelig koordinering og samkjøring av tiltak på tvers gjennom prosjektorganiseringen, slik at innsatsen i størst mulig grad har fremstått som

helhetlig og samtidig. Når politiet, kommune, skoler samvirker på samme tid har det vist seg at tiltakene får større effekt enn når dette gjøres separat.

Det har videre vært viktig for prosjektet å sikre et felles språk og beskrivelse av utfordringsbildet samt sikre en felles plattform for de grepene som ble tatt. Ansatte og ledere i både politi, kommune og skole har fått informasjonsskriv jevnlig fra prosjektledelsen. På denne måten ble informasjonsflyten samlet og man oppnådde i større grad å møte lokale medier med en enhetlig informasjon uavhengig om det var politi, kommune eller andre som uttalte seg i media. Aktive og dynamiske kommunikasjonsplaner har vært en sentral og viktig del i koordineringen av prosjektet. Åpenhet og oppmerksomhet rundt problemet har vist seg å være svært viktig i SNU-prosjektet for å informere, engasjere, utløse ressurser og løse utfordringer sammen.

Tiltak

Det har totalt sett vært igangsatt nær 100 små og store tiltak (se tiltaksoversikten vedlagt). Etersom prosjektet bygger på eksisterende tiltak, metoder og virkemidler er de aller fleste tiltakene iverksatt som en del av det ordinære arbeidet. En rekke andre tiltak er knyttet til nye måter å jobbe på, nye samarbeidsformer og nye rutiner.

Forut for SNU-prosjektet hadde Formannskapet i Kristiansand bevilget [1 millioner kroner i friske midler til ungdomsarbeidet](#). Dette kom som et resultat av at orienteringen i Formannskapet januar 2017. Kommunens politiske og administrative ledelse var enige om at man måtte iverksette ekstraordinære tiltak for om mulig avhjelpe situasjonen. Målet var å øke voksentilstedeværelsen i sentrumsområdet ([Formannskapsmøte 5.april 2017](#)). Midlene fra Formannskapet ble brukt til å igangsette en rekke tiltak som ble videreført og integrert i SNU-prosjektet. Blant annet kan nevnes opprettelsen av sentrale prosjekter som Miljøverten og Ungdomslosen (mer om dette i vedlagt oversikt). Forskere på UIA evaluerte tiltakene som ble igangsatt som resultat av disse midlene i vedlagte evalueringsrapport [«Fra problem til mulighet»](#). Samme vår (ca et halvt år før SNU-prosjektet ble etablert), igangsatte politiet et systematisk arbeid for å redusere ungdomskriminaliteten i sentrumsområdet. Gjennom såkalt [«problemorientert politiarbeid» \(POP\)](#) som er en tilnærming som politiet tar i bruk for å forebygge ungdomskriminalitet på et geografisk avgrenset område, ble det igangsatt et mangfold av tiltak i samarbeid med kommunale aktører, frivillige organisasjoner og privat næringsliv i Markens. Se referat fra dette arbeidet i vedlagt dokument. Flere av disse tiltakene ble senere videreført som viktige tiltak i SNU-prosjektet.

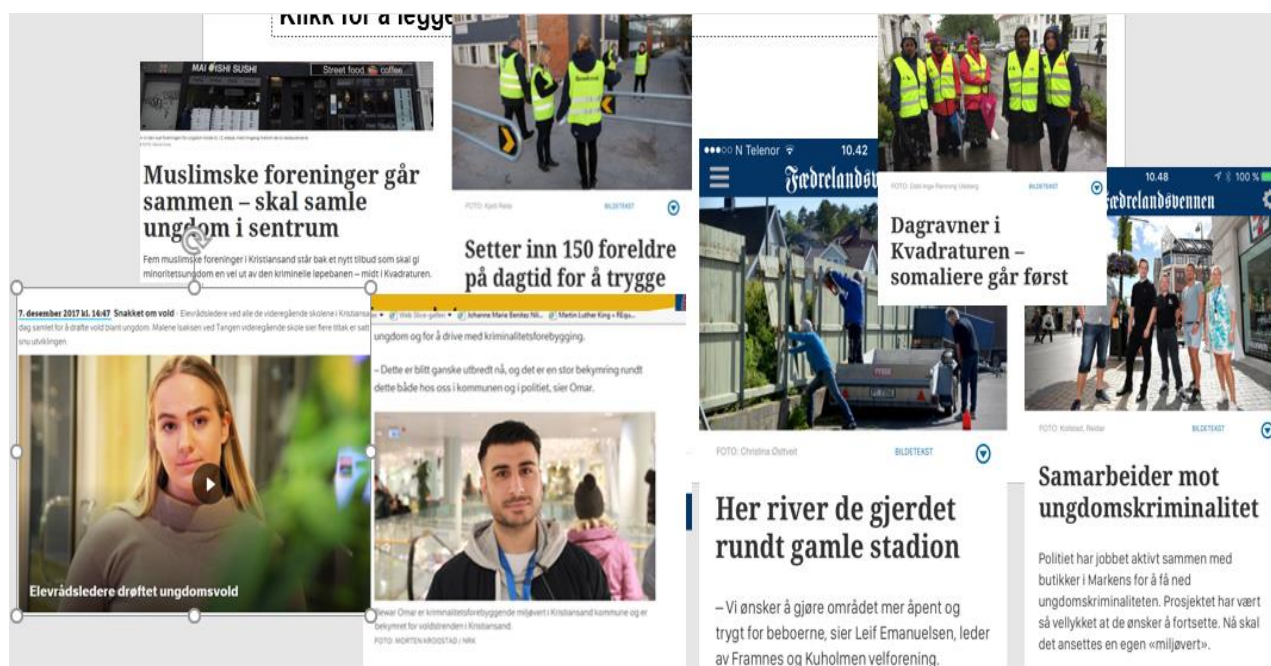
Etter hvert som SNU-prosjektet ble etablert søkte Kristiansand kommune på tilskuddsmidler fra sentrale myndigheter, for å sikre finansiering til videreføring av igangsatte tiltak samt utprøving av nye tiltak. Totalt ble det bevilget ca. 1,5 millioner kroner til Kristiansand

kommune fra henholdsvis KFK (Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging), BUF-direktoratet (Barne- ungdom og familiedirektoratet) og fra fylkesmannen i Vest-Agder.

<https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/135-millioner-kroner-i-snu-midler-til-agder/>

I vedlagte oversikt over tiltak i SNU-prosjektet gis en nærmere beskrivelse av tiltak som både har eksistert over tid, tiltak som ble igangsatt av politiets POP arbeid, tiltak som ble igangsatt som resultat av formannskapsmidlene, samt tiltak som er igangsatt med finansiering fra statlige tilskuddsordninger. De aller fleste tiltakene i SNU-prosjektet er imidlertid tiltak som ikke er avhengig av ekstra finansiering - men som handler om nye måter å samhandle på, nye rutiner og mer effektivt samarbeid.

Faksimile Fædrelandsvennen og NRK Sørlandet 2018/2019 (igangsatte tiltak i SNU-perioden)

Status i kriminalitetsbildet i dag

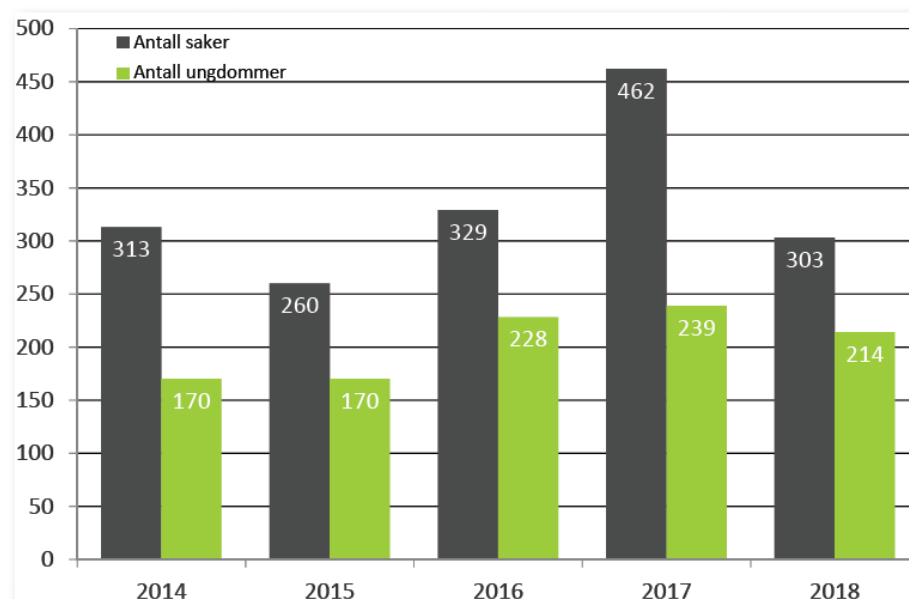
Situasjonen i dag er vesentlig endret fra den situasjonen Kristiansand hadde i 2016, 2017 og dels i 2018. Ungdomskriminaliteten har gått kraftig ned. Vold og trusler i Kristiansand sentrum er betraktelig redusert. Dette vises ikke bare i politistatistikken men også i tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere, næringslivet i Kristiansand sentrum og ungdommene selv. I følge politiet er også arrangerte slåsskamper som annonseres på

sosiale medier blitt fanget opp og avverget i større grad og det oppleves i sin helhet som nærmest eliminert siden 2017.

I [Trendrapport for 2018](#) bekreftes situasjonen som følger:

- Registrerte saker begått av mindreårige er kraftig redusert fra 462 til 303 saker (se figur 2).
- Antall minoritetsungdom registrert for lovbrudd er kraftig redusert, fra 108 til 58 ungdommer i 2018.
- Mindre utfordringer knyttet til ungdom som er registrert for lovbrudd i Kristiansand og som kommer fra omkringliggende kommuner og andre steder i landet. (inkludert ungdom på barneverninstitusjon)
- Antall gjengangere er redusert fra 20 til 9.
- Færre avtalte slåsskamper og synlige voldshendelser det siste året.
- Nedgang i antall registrert saker i Kvadraturen, 132 saker mot 239 året før.

Figur 2 – Barne- og ungdomskriminalitet Trendrapport 2018

Prosjektledelsen er av den oppfatning at den storstilte satsingen gjennom SNU-prosjektet har medvirket til reduksjon av kriminelle handlinger begått av mindreårige som beskrives i Trendrapporten for 2018. Mens det fortsatt er en negativ utvikling i barn og ungdomskriminaliteten i mange andre storbyer i Norge i 2018, har Kristiansand klart å redusere kriminaliteten betraktelig.

Med bakgrunn i det endrede kriminalitetsbilde i Kristiansand, ble det i RLG 19.mars 2019 vedtatt at SNU-prosjektet skulle avsluttes som prosjekt. RLG oppfatter målet om å stanse den negativ utviklingen som oppnådd. Tiltakene, metodene og de nye samhandlingsarenaene avsluttes derimot ikke. Ettersom at SNU-prosjektet i all hovedsak har tatt i bruk det eksisterende virkemiddelapparat vil tiltakene videreføres uavhengig av SNU-prosjektet.

SNU-prosjektet har vist at Kristiansand er en by hvor samholdet mellom politi, kommune, skoler næringsliv, lokalbefolkning, minoritetsmiljøer og frivilligheten står sterkt når byen står overfor særskilte utfordringer. Uten det gode samarbeidet som er utviklet over tid i Kristiansand, hadde det ikke vært mulig å gjennomføre denne storstilte satsingen på så kort tid.

Sentrale dokumenter:

Politisk sak fra april 2017 -

<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/krs/Meetings/Details/15948921?agendaltemId=15006298>

Fra problem til mulighet - <https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/sluttrapport--fra-problem-til-mulighet.pdf>

1.35 mill til SNU - <https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/135-millioner-kroner-i-snu-midler-til-agder/>

Tendrapport 2017

<https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/aktuelt/2018/tendrapport-2017.pdf>

Tendrapport 2018

<https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/aktuelt/2019/tendrapport-2018.pdf>

Tendrapport 2016

https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/aktuelt/2017/kristiansand-kommune_tendrapport2016.pdf

POP-prosjektet -

Tiltaksoversikt i SNU prosjektet

Vold og trusler i Sentrum

	Navn på tiltaket	Innhold
1	Opprettelse av miljøvert	<p>Miljøvert-prosjektet er et spleiselag mellom ulike bransjer i nedre del av Markens og Kristiansand kommune. Miljøverten er en ung-voksen rollemodell fra det multietniske miljøet som oppholder seg der hvor ungdommene oppholder ved de ulike butikkene/serveringsteder som inngår i prosjektet. Miljøverten er en ungdomsarbeider som har som hovedoppgave å opprette god relasjon til ungdommene og miljøet. Miljøverten har sitt kontor og oppmøtested ved Sandens kjøpesenter og jobber primært etter ordinær arbeidstid. En av de viktigste tiltakene i SNU-prosjektet. Unik kunnskap om miljøet og kommer i kontakt med ungdommer som loses videre.</p> <p>Formelt organisert i ungdomstjenesten i Helse og Sosial. Oppstart sommeren 2017 i 50 %, økte til 100 % i 2018, tilbake i 50 % i 2019. Innledningsvis finansiert av formannskapetets bevilling av 5/4-2017. Foreløpig finansiering ut 2019. Usikker fremtidig finansiering.</p> <p>https://www.fvn.no/god_helg/i/Kvzn8G/Na-forteller-ungdommene-Slik-er-ungdomsmiljoer-i-Kristiansand</p>
2	Økt samarbeid mellom kommune og næringslivet om ungdom i byen	<p>Faste treffpunkter mellom kommunen, politi og næringslivet, for å sikre et trygt sentrum. Møter med Kvadraturforening, Gårdeierforening, Torvkvartallet, Sandens kjøpesenter, Mc.donald, m.fl.</p> <p>https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/RVO5J/Samarbeider-mot-ungdomskriminalitet</p>
3	Økt samarbeid med vektere	<p>Opplæring av vektere i samarbeid med driftsansvarlig ved Sandens kjøpesenter – mer dialogbasert fremtoning overfor ungdommer i Sandens. Tett samarbeid mellom miljøvertere og vektere.</p>
4	Bydelsvert på Vågsbygd	<p>Ung voksen rollemodell fra det multietniske miljøet som oppholder ved Vågsbygd senter for å oppnå kontakt med ungdommer/barn (etter modell fra miljøvert i byen) Prøveprosjekt – ut året 2019. ca. 50% stilling organisert i familiens hus v/barnevern . Startet opp jan 2019</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/bydelsvert-i-vagsbygd-sentrum/</p>
5	Ungdomslos	<p>Ungdomslosen er en oppfølger som er ute i det offentlig rom på dag og kveldstid. Målet er å fange opp ungdom som blant annet identifiseres gjennom kommunens feltteam. Ungdomslosen hjelper enkelt ungdom slik at de mottar en koordinert innsats på skole, fritid og resten av kommunens hjelpeapparat.</p>

		<p>Ungdomsloseren loser ungdommer til eksisterende hjelpeapparat/skole og jobb. Tett samarbeid med miljøverten.</p> <p>Organisert i barnevernet. 3-årig prosjekt delvis finansiert av Buf-dir og delvis av kommunen. Startet opp sommeren 2017. Varighet til sommer 2020. Usikker fremtidig finansiering.</p> <p>Startet opp i 60 %, økte til 100% i 2018, tilbake i 60 % i 2019</p> <p>https://www.bufdir.no/Tilskudd/Soke_om_tilskudd/Barn_og_ungdom/Stotte_til_oppfolgings_og_losfunksjoner_for_ungdom/</p>
6	KUP-ute	<p>Samarbeid mellom kommunen og KUP (Kirkenes Ungdomsprosjekt) under paraplyen KUP-ute. Samarbeidet går ut på følgende prosjekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • økt voksen tilstedeværelse i byen • tett oppfølging av enkeltindivider som er målgruppen til SNU-prosjektet (både i skoletid og i fritiden) som barnevernet/skole har identifisert i målgruppen • KUP loser ungdommer inn til eget «tiltaksapparat» <ul style="list-style-type: none"> ○ Grupper ○ Sommerturer ○ Leirsted • KUP arrangerer turer, arrangementer og markering/samlinger til målgruppa i SNU-prosjektet • Sentrumsnærlokalteter tilgjengeligjøres til målgruppa og samarbeidspartnere <p>I 2017/2018 ble flere av aktivitetene igangsatt gjennom ekstra bevilgninger fra kommunen fra 5/4-2017. Noe mindre aktivitet til KUP-ute i 2019 grunnet mindre økonomiske rammer.</p>
7	Dagravn (i regi av natteravnsordningen)	<p>Ravning på dagtid etter modell fra natteravnsordningen. Prøvd ut i ulike varianter (foreldre på LUND, Somaliske kvinner, og Blåkors). Unikt tiltak for å øke voksen tilstedeværelsen samtidig som foreldregrupper får økt kunnskap om ungdomsmiljøet. Bidrar også til økt samfunnsdeltakelse blant enkelte foreldregrupper.</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/somaliske-kvinner-gar-dagravn/</p> <p>https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/5XdEm/Setter-inn-150-foreldre-pa-dagtid-for-a-trygge-bydelen</p> <p>Dagravn er et konsept som har et stor potensiale, men som ikke har vært bærekraftig pga for mye avhengig av ildsjeler. Konseptet bør prøves ut i en mer organisert form.</p>
8	Samarbeid med biblioteket	<p>Barnevern, HS-ungdomstjenesten og politiet har igangsatt et tettere samarbeid med miljøverten på biblioteket (kultursektoren). Miljøverten på biblioteket har stor oversikt over miljøet og jobber med flere av ungdommene</p>

		<p>Etablert faste treffpunkt mellom de ulike miljøarbeider/miljøvert.</p> <p>Det har også vært tett samarbeid med politiet og Torvparkering og vaktelskap i SNU-perioden. Et primærmål har vært å få bort omsetningen av narkotika blant unge, og å stoppe at biblioteket blir et oppholdssted for dette.</p>
9	«Fredagsmøtet»	<p>Et møtepunkt for å koordinere og samkjøre voksen tilstedeværelsen på ettermiddag, kveld og i helgene. Møtes 3. hver fredag. Både kommunale og frivillige organisasjoner deltar på møtet.</p> <p>Ledes av ungdomslosen/leder av feltteamet.</p>
10	Økt bruk av feltteam	<p>«Feltteamet» er et tiltak som koordineres i samarbeid mellom kriminalitetsforebyggende team (oppvekstsektoren) og Ungteamet (HS-sektoren) https://www.ungrus.no/2579/til-stede-for-unge-i-kristiansand</p> <p>Feltteamet er ingen egen enhet men et utvalg voksenpersoner som har kjennskap til ungdom gjennom sin ordinære jobb. Feltteam aktiviseres ved behov (f.eks på anmodning fra politiet) og er tilstede på arena hvor ungdom møtes på kveldstid og i helgene. Fokus har hele tiden vært sentrum og ulike uteområder hvor ungdom samles for å feire i forbindelse med merkedager, face- book arrangerte fester og samlinger på uteområder vår og sommer. Antall dager og tidspunkter som feltteamet er ute, er økt i SNU-perioden. Målet er å dempe konflikter, bistå personer, opprette relasjon og danne oversikt over ungdomsmiljøet.</p>
11	Økt patruljering av politiet	<p>Politiet har jobbet kunnskapsbasert og målrettet inn mot risikoutsatte steder og ungdommer i 2018. Dette har vært et prioritert satsingsområde for politiet i SNU-perioden. Patruljeseksjonen har hatt fokus på målrettet patruljering, forebyggende samtaler i fredstid, bekymringsmeldinger til barnevern og Fylkesmannen og anmelde straffbare forhold. Dedikerte forebyggere har også vært ute på dag og kveldstid med fokus på dialog med ungdom og avdekking av straffbare forhold.</p>
12	Opprettelse av KAFE i regi av FIDA	<p>Fem muslimske foreninger har gått sammen om å drifte en kafe for ungdom ved Markensgate - Opprettet i mars 2018. Muslimsk Union i Agder, Al-Rahma Islamic Centre, Albansk Islamsk Kultur og Trossamfunn i Kristiansand, Somalisk Forening i Kristiansand, Den Somaliske Komite i Kristiansand.</p> <p>FIDA ble etablert på eget initiativ som tiltak for å komme i inngrep med de store utfordringene med minoritetsungdommer i SNU-perioden. FIDA følger også opp ungdommer enkeltvis. Kommunen har hjulpet til med å fremskaffe finansiering fra ulike tilskuddordninger.</p> <p>https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/21X0Qx/Muslimske-foreninger-gar-sammen--skal-samle-ungdom-i-sentrum</p>
13	Økt deltakelse av minoritetsforeldre i Natteravnsordningen	<p>FIDA – har mobilisert minoritetsforeldre til å delta som natteravn. Et viktig bidrag for å øke kunnskap om ungdomsmiljøene hos minoritetsforeldre samtidig som de bidrar til større ro i bybildet ute.</p>

		https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/Kv4JA6/Her-gar-ordforeren-natteravn-for-forste-gang
14	Opprettelse av Gatemegling i regi av Røde Kors	<p>Kursing av ungdommer i ikke-volds kommunikasjon. Målet er å redusere bruk av vold blant ungdom. En rekke av ungdommene i SNU-målgruppa har blitt kurset. Kursene er blitt gjennomført i bibliotekets lokaler i tett samarbeid miljøarbeider.</p> <p>Kommunen søkte sammen med Røde Kors om tilskudd fra KFK (kompetansesenter for kriminalitetsforebygging) og fikk tilskudd til oppstart. Røde Kors har sikret egen økonomi til å fortsette arbeidet.</p> <p>https://www.rodekors.no/tilbudene/gatemegling/ https://www.facebook.com/gmkristiansand/ https://oxfordresearch.no/wp-content/uploads/2017/12/Evaluering-av-Leksehjelp-Gatemegling-og-Ferie-for-alle.pdf</p>
15	Gjennomført trygghetsvandring	<p>I 2017 ble det gjennomført 3 trygghetsvandring. På Lund, Grim og Kvadraturen. Målet er å sikre trygghetsskapende tiltak i et lokalmiljø.</p> <p>En rekke tiltak er gjennomført som resultat av trygghetsvandringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -økt vakthold ved enkelte serveringsteder -mer belysning på torvet/park/bydeler -bedre belysninger ved en rekke lyspunkter i Kvadraturen og i bydelene -beskjæring av busk og rydding av kratt -foreldreinnvolvering <p>I Kvadraturen ble det gjennomført i samarbeid med bransjenæringen.</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/trygghetsvandring-for-trygt-uteliv-i-kvadraturen/</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/trygghetsvandring-pa-grim-17.-oktober/</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/stort-engasjement-for-en-trivelig-bydel-pa-lund/</p> <p>Bystyret har bevilget 250.000 årlig til tiltak som identifiseres gjennom trygghetsvandringene i perioden 2018 – 2020.</p>
16	Påbegynnende samarbeid med Kirkens bymisjon vedr. kafe i sentrum for ungdom	<p>Kirkens bymisjon har besluttet å opprette et kafetilbud for ungdom i sentrum med utgangspunkt utfordringene som byen har hatt. Kommunen er i dialog med prosjekteiere for å sikre et godt tilbud for ungdom.</p> <p>Kirkens bymisjon samarbeider med kommunen og tre klasser fra barn- og ungdomslinja ved Katta/Gimle videregående skole om design, innhold, markedsføring og gjennomføring av kafetilbudet.</p> <p>https://www.nrk.no/sorlandet/kirkens-bymisjon-satser-pa-ungdom-1.14323491</p>

Vold og trusler ved Sentrumsskolene

17	Opprettelse av en fylkeskommunal Miljøvert/forebygger stilling på tvers av sentrumsskolene(ny stilling)	<p>Fylkeskommunen besluttet å opprette en miljøvertstilling som samarbeider med andre forebyggere og miljøarbeidere på tvers av sentrumsskolene. En ny stilling som er etablert i SNU-perioden. Koordinator bistår samarbeidet mellom sentrumsskolene. Fremskaffer oversikt over elevene på tvers av skolene. Sikrer bedre informasjonsflyt mellom skolene og igangsetter sosiale aktiviteter, trening, grilling i midttimer mm. Tett oppfølging av enkeltelever i samarbeid med rådgivere og avdelingsledere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontakt og samarbeid med bydelsvert på Sandens + Vågsbygd senter - Kontakt samarbeid med dedikerte forebygger
18	<p>Forsterket samarbeid mellom sentrumsskolene</p> <p>(Kvadraturen, KKG, Tangen videregående)</p>	<p>Forsterket møtestruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> - mellom alle miljø- /fagarbeidere fra alle skolene. - Avdelingsledere Tangen, Kvadraturen og KKG har faste møter med fylkeskommunens miljøvert - Samordning av tiltak som skal forebygge konflikter og fremme godt skolemiljø
19	Økt voksentetthet/ mer synlige voksne i skolefri	<p>Mange elever som samler seg i sentrum/snadderkiosken/bystranda i midttimen. Både fra sentrumsskolene, elever fra ungdomsskolene, og ungdom som ikke er skoleelever.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærere ute i skolefri fordoblet i en periode. - Politiet patruljert uniformert og sivilt. - Kommunens miljøvert ofte tilstede - Blåkors – dagravn på skolen i en periode - Både Tangen og Kvadraturen bruker mer av egne ressurser på forebygging i elevmiljøet
20	Forsterkning av rutiner i overgangen mellom ungdomsskole og vgs	<p>Den enkelte skole har gjennomgang av elever som skal starte på skolen med krimforebyggere, rådgivere og koordinator. I de sakene hvor det har vært etablert kjernegrupper for ungdom på grunnskolen sikrer man en god overføring til videregående opplæring. Det er opprettet kontakt med koordinator i grunnskolen for å sikre bedre flyt i elevinformasjon mellom grunnskole og vgs</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avdelingsledere og koordinator har møte med inntaksavdelingen med fokus på utfordringer i elevgruppen som tas inn i vg1 - Fylkeskommunen formalisert samarbeid med kommunen om overgangsrutiner - Forbedre/planlegge nytt skoleår - Innsatsteam v/ skolenes elevtjenester - identifisere de med mest utfordringer - Miljøarbeidere bruker mye tid på relasjonsbygging - Avdelingsledere/koordinator/elevtjenesten gjennomfører avklaringsamtaler - Takker nei til inntak av nye ungdommer om nødvendig - Det utarbeides risikoanalyser for å sikre forsvarlig arbeid rundt enkelt ungdommer

		– Det sikres grundig informasjon fra barneverntjeneste og eventuelt andre samarbeidspartnere som f.eks ABUP knyttet til nye elevsøknader
21	Elevrådets rolle (ung til ung formidling)	Elevrådet har under SNU-perioden engasjert seg særskilt. Blant annet ved å besøke klassene på skolen med informasjon om forebygging av arrangerte slåsskamper. https://www.nrk.no/sorlandet/_-vi-ma-ta-avstand-1.13794806
22	Lærere tar opp utfordringer i klassene	Fylkesutdanningssjefen ba alle lærere på de videregående skolene om å snakke med hver klasse om utfordringer med ungdomsmiljøet i SNU-perioden. Et sterkt fokus på forebygging av arrangerte slåsskamp. http://www.vaf.no/aktuelt/snakk-med-ungdommen/
23	Foreldreinformasjon /varsling om utfordringer i ungdomsmiljøet	Tangen, Kvadraturen og Katta/Gimle samarbeidet om felles informasjon til foreldre vedr. utfordringer i ungdomsmiljøet i SNU-perioden. Felles rutiner for sms-varsling, varling om arrangerte slåsskamper, foreldremøter og avklaringsamtaler med enkeltungdom.

24	Forsterket samarbeid mellom miljøarbeidere på videregående og kommunale miljøarbeidere/vert er	Faste møtepunkter mellom miljøarbeider på sentrumsskolene, fylkeskommunal og kommunal miljøvert.
25	Igangsett systematiske avklaringsamtaler ved bekymring	Avdelingsledere på Tangen, Kvadraturen og Katta Gimle foretar avklaringsamtaler med ungdom som er i målgruppa når det er bekymring for vold og trusler

Vold og trusler fra ungdom som bor på barneverninstitusjoner

26	Synliggjøring av overetablering institusjonsplasser i Agder	<p>SNU har igangsatt et arbeid med å synliggjøre overetableringen av institusjonsplasser i regionen ettersom ungdommer bosatt på institusjoner var en del av utfordringsbildet. Følgende tiltak er igangsatt for å synliggjøre overetableringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidet statistikk og analyser på omfang av institusjonsplasser i regionen • Satt utfordringen på politisk og administrativ agenda i Agder. https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/yv7P82/Kritikk-fra-kommuner-og-politi--For-mange-private-barnevernsplasser-i-Agder?spid_rel=2 • Vedtak fra Rådmenn i KS-Agder (jan 2018 – sak 18/2) om bekymring for situasjon om overopphopning. Saken tas opp i konsultasjonsordningen – faste møter med regjeringen. http://opengov.cloudapp.net/Meetings/KS/Meetings/Details/446657?agendaltemId=235245 • Buf-etat region sør fattet vedtak våren 2018 om full midlertidig stans i all ny etablering av institusjonsplasser. Ble opphevet i 2019. Nytt brev fra Bufetat presiserer at det skal tas hensyn til overopphopning ved nye godkjenninger. Fokus på kvalitet for ungdommer som plasseres. • Vedtak fra politisk ledelse i Agder (fylkesmøte KS-agder 06.mar 2019). Politisk ledelse i Agderkommunene er bekymret for situasjonen og ønsker at regjeringen regulerer området på en bedre måte. Vedtaket tas igjen til konsultasjonsordningen (faste møtepunkter regjeringen). http://opengov.cloudapp.net/Meetings/KS/Meetings/Details/955373?agendaltemId=239618
27	Dialog med nasjonalt inntaksteam i Buf-etat	<p>Hvert fjerde barn som plasseres på institusjon i Norge, plasseres i Agder (tall fra Buf-etat). Alle plasseringer skjer i samarbeid med nasjonalt inntaksteam. Oslo kommune har et eget inntaksteam. Buf-etat sør har meldt inn til Nasjonalt inntaksteam i 2018 at plasseringen i Agder burde ta hensyn til den utfordrende ungdomssituasjonen i byen.</p>
28	Synliggjøring av hull i informasjonsflyt vedr. krevende ungdommer på institusjon	<p>Det har vært jobbet med synliggjøring av hull i informasjonsflyt gjentatte ganger i institusjonsgruppa i SNU. Flere tiltak er igangsatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tetter dialog mellom institusjonene om samarbeid om enkeltungdom - Tettere samarbeid mellom institusjonsledere - Tettere samarbeid mellom institusjoner, politi og kommune

29	Tettere samarbeid med fylkesmannen og Bufetat for å sikre kvalitet på institusjoner	Det er blitt lavere terskel for å drøfte bekymringer med FM vedr. ungdom plassert på institusjoner i Agder i SNU-perioden. Det er også lavere terskel for institusjoner å kontakte FM vedr. spørsmål om rettighetsforskriften
30	Etablert møtefora mellom institusjonsledere, kommune og politi	1 gang i mnd har Bufetat innkalt og gjennomført møter med institusjonsledere i Agder , Kristiansand kommune og Kristiansand politi. Deltakere sørger for at egen organisasjon får rett informasjon etter møtet (referat) Både privat og offentlig institusjoner samt bolig forenslig mindreårige har møtt. Den senere tid har også fylkesmannen deltatt i møtene. Det diskutere form og hyppighet på fremtidige møter etter SNU avsluttes.
31	Opprettet arbeidsgrupper rundt enkelt ungdom	Det er blitt opprettet arbeidsgrupper i SNU-perioden for anonym drøftinger rundt ungdommer som bor på institusjon med relevante institusjoner. FM kan ikke oppheve taushetsplikten derfor er sakene drøftet anonymt. Høyrisiko situasjoner er blitt drøftet åpent i arbeidsgruppa.
32	Bufetats representant har deltatt på politiets ukentlige samarbeidsmøter (også kalt torsdagsmøter)	Ettersom mange av ungdommene som utfordret i SNU-perioden var institusjonsplasserte barn i regionen, ble buf-etats representanten i SNU invitert til faste møter med politiet (torsdagsmøtet). Dette for å sikre oversikt over utvikling i registrert saker hos politiet som involverer institusjonsungdommer i Kristiansand samt igangsatte arbeidsgrupper med institusjonene når det var aktuelt
33	Institusjoner har større bevissthet rundt nye søknader/inntak	Flere tiltak er satt i gang som resultat av møte med institusjonsledere: <ul style="list-style-type: none"> – Avdelingene/institusjonene sikrer nødvendig kompetanse – Stort fokus på ansette riktig og kvalifiserte folk – Om nødvendig takker nei – Det utarbeides risikoanalyse for å sikre forsvarlig arbeid rundt enkelt ungdommer. – Det sikres grundig informasjon fra barneverntjeneste og evt andre samarbeidspartnere (ABUP) nye søknader
34	Utarbeidelse av individuelle planer i samarbeid med politiet	Ved avdekking av høyrisiko ungdom er det igangsatt et samarbeid med lokalt politi for utarbeidelse av felles planer. Stort fokus på forebygging/relasjonsbygging med ungdommene i samarbeid mellom institusjoner og lokalt politi.

Vold og trusler fra ungdom fra omkringliggende kommuner

35	Etablert møtearena mellom de største byene i agder	Fast møtestruktur mellom SLT og politikontakter i de største byene i Agder etter mal fra Krimutvalget i Region Kristiansand. Ble startet opp i SNU-prosjektet og er ønsket videreført videre.
36	Samarbeid mellom skole og politi i omkringliggende kommuner om informasjon til foreldre.	Søgne, Songdalen og Vennesla kommune samarbeidet med lokalt politi får å få ut informasjon til foreldre om at ungdommer ikke bør trekke til Kristiansand sentrum uten at de har et særskilt ærend. https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/GVr06/Advarer-Vennesla-ungdom-mot-Kristiansand?spid_rel=2
37	«Utefolket» i Kristiansand kontakter SLT i omkringliggende kommuner ved identifisering av ungdom	Formidlet kontakt mellom utefolket i Kristiansand og SLT koordinatorene i de omkringliggende kommuner. Sårbare ungdom som ble fanget opp av uteteamet i Kristiansand ble satt i kontakt med hjemkommunen.
38	Formidling informasjon om ungdom til rette politikontakt i regionen.	Politiet i Agder har faste ukentlige samarbeidsmøter hvor politiet informerer om ungdommene som er registrert med en hendelse eller straffesak, og hvor det er fokus på helhetlige tiltak videre. I Kristiansand kalles møtene for torsdagsmøter. I disse møtene deltar barnevern, påtale, kriminalitetsforebyggende team i kommunen og konfliktrådet. Torsdagsmøtene har vært avgjørende i SNU-prosjektet for å fange opp ungdommer så tidlig som mulig. I de tilfellene hvor ungdommen tilhører annen kommune blir politikontakten i den kommune kontaktet med informasjon. Samme gjelder når ungdom fra Kristiansand blir registrert i politisystemet i andre kommuner.
39	Forankret arbeidet i KS-agder	Rådmannsutvalget i KS-Agder har gitt sin tilslutning til at det samarbeides tettere mellom kommuner om ungdom i ungdomsmiljøet. http://opengov.cloudapp.net/Meetings/KS/Meetings/Details/446657?agendaltemId=235245
40	Regionalt politiråd	Samarbeid på tvers av kommunene i Agder og politiet, er forankret i regionalt politirådsmøte høsten 2018.
41	Samarbeid om gjennomføring av konferanse for 300 deltaker 18-19 sept.2019	Fylkesmannen har bevilget 500.000 til SNU-prosjektet for forsterke samarbeidet mellom politi, kommune og barneverninstitusjoner i Agder (søknad om skjønnsmidler) Konferanse skal gjennomføres på Kragerø hotell fra 18-19 september. Målgruppe Er ansatte i institusjon, politi, kommune som jobber tettest på ungdom Komiteen består av institusjonsledere, SLT-koordinatorene i Agder, politi og Buf- etat.

		
--	--	---

Vold og trusler fra ungdom i Kristiansand

42	Økt bruk av kjernegrupper	<p>Kjernegrupper er et av de viktigste verktøyene kommunen har for å forebygge ungdomskriminalitet. Kjernegruppene finnes på alle ungdomsskoler og videregående opplæring, og er representert med en fast gruppe på skolen som; helsesøster, sosiallærer, politi, barnevern m.fl.</p> <p>Under SNU-perioden er antall kjernegruppe økt betydelig .</p>
43	Økt bruk av bekymringssamtale	<p>Bekymringssamtalen er et av politiets viktigste tiltak ved bekymring for kriminalitet for ungdom. Bekymringssamtalen er en kartleggingssamtale og en dialogsamtale som retter seg både mot barnet/ungdommen og dets foresatte. Bekymringssamtalen er et forebyggende tiltak. Samtalen skal være et verktøy for å finne fram til barnets og de foresattes egen kapasitet og motivasjon til å starte på en positiv endring av sin livssituasjon</p> <p>Antall bekymringssamtale er betydelig økt i SNU-perioden</p>
44	G 5 – analyse og tiltaksutvikling knyttet til 5 gutter	<p>Det har vært opprettet et systemarbeid knyttet til fem mest utfordrende ungdommer i miljøet som er ledet av kriminalitetsforebyggende team. Det har resultert i et omfattende tiltakskjede rundt ungdommene.</p>
45	Informasjon til elever	<p>Politiet holder foredrag til alle elever/foreldre i 8. trinn, med fokus på hasjavenning. Særlig fokus på ungdomssituasjonen i Kristiansand under SNU-perioden</p>
46	Ungdomskonferanse for elever på	<p>Det ble gjennomført en ungdomskonferanse for elever fra ungdomsskolene februar 2018. Målet var å engasjere ungdom i problemløsningen.</p>

	ungdomsskolene i Kristiansand	https://www.enbyforalle.no/arrangement/ungdomskonferanse-for-elever-pa-ungdomsskoler-og-vgs
47	Innovasjonscamp for elever på vgs	<p>Det ble august 2018 gjennomført en innovasjoncamp for elever på videregående skoler med midler både fra justis og beredskapsdepartementet og med midler fra fylkeskommunen. Over 100 elever deltok.</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/kom-og-gjor-byen-kul-og-trygg/</p> <p>Målet var å få elever selv til å komme opp med ideer til hvordan få en tryggere by. En rekke ideer ble foreslått som har resultert i to konkrete prosjekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SEES-appen (se punkt 48) - Ungdomsmedvirkning til utvikling av ungdomskafe (49)
48	SEES-appen Utvikling av digital arrangementsoversikt	<p>Med bakgrunn i KomInn ble det igangsatt et utviklingsarbeid med å opprette en applikasjon som gir ungdom i Kristiansand oversikt over alle arrangementer i byen for målgruppa. Applikasjonen er utviklet av ungdom og for ungdom og heter SEES. Ifølge ungdommene ville dette kunne bidra til at sårbar ungdom fikk andre alternativer enn å gå til markens og utøve vold.</p> <p>https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/arrangement-app-for-ungdom/</p>

49	Ungdomsmedvirkning til utvikling av ungdomskafe	Elever fra KKG samarbeider tett med Kirkens bymisjon vedr utvikling av ungdomskafeen som skal starte opp i Rådhusgata iløpet av 2019. Elever som deltok i KomINN er koblet på som ressurs både idefasen, utviklingsfasen og i driften av kafeen.
50	Økt bruk av ICDP	https://www.kristiansand.kommune.no/aktuelt/veiledningskurs-for-foresatte/ Icdp er et foreldreveiledningsprogram som har vært et tilbud i kommunen en rekke år. Under SNU perioden ble dette programmet også gjennomført for foreldre til ungdom i målgruppa for SNU
51	Sommerjobb prosjektet	I flere år har Kristiansand kommune tilbudt utsatt ungdom muligheten for å delta i sommerjobsprosjektet. Under SNU perioden har dette vært et viktig tilbud for ungdom i målgruppa for å holde seg i aktivitet om sommer. Sommerjobbprosjektet er hovedsakelig finansiert fra BUF-direktoratet og det må søkes om midler årlig. Prosjektet har stor effekt men er sårbart med tanke på finansiering.